

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ЯК ШЛЯХ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ У КЛІНІЦІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Петрушанко Т.О., Ніколішин А.К., Іленко Н.М., Ніколішина Е.В., Ступак О.П.

ВДНЗ України "Українська медична стоматологічна академія"

Викладені основні відомості щодо організації та методичного забезпечення виробничої практики з терапевтичної стоматології. Показано, що виробнича практика – невід’ємна частина опанування навчальної програми з дисципліни, вона сприяє покращенню теоретичної підготовки та забезпечує вдосконалення практичних умінь майбутніх стоматологів.

Ключові слова: виробнича практика, кредитно-модульна система навчання, іноземні студенти.

Модернізація сучасної вищої освіти України в контексті Болонського процесу має відбуватися не лише відповідно до європейських норм та освітньо-професійних стандартів, а й базуватися на збереженні національних традицій, досвіду багатьох вітчизняних шкіл і видатних учених.

Найважливішою вимогою до студентів вищої медичної школи є оволодіння як знаннями, так і різного рівня вміннями, основу яких складають практичні навички, що засвоюються та закріплюються під час проходження виробничої практики.

Основні засади кредитно-модульної системи організації практичної підготовки регламентуються "Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України" (наказ Міністерства освіти України №93 від 08.04.93р.). Виробнича практика студентів із терапевтичної стоматології традиційно здійснювалась як складова навчального процесу, але поза рамками семестру, влітку.

З уведенням основних засад Болонської декларації та кредитно-модульної організації навчального процесу змінилася сама філософія освіти. Змінився навчальний план («Новий навчальний план підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "спеціаліст" кваліфікації "лікар-стоматолог" у вищих навчальних закладах III-IV рівня акредитації за спеціальністю "Стоматологія"» за № 929 від 7.12.2009 р. та в новій редакції 2010 року), створені нові програми («Програма навчальної дисципліни "Пропедевтика терапевтичної стоматології" для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за спеціальністю 7.110106 "Стоматологія"» (Київ, 2010 р.); «Програма навчальної дисципліни "Терапевтична стоматологія" для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за спеціальністю 7.110106 "Стоматологія"» (Київ, 2011 р.). Нові програмні документи передбачають проведення виробничої практики в рамках навчального року [2; 3; 5].

Для організації і проведення виробничої практики колективом авторів кафедри терапевтичної стоматології створена "Тимчасова робоча програма виробничої практики з терапевтичної стоматології", яка складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики (ОКХ) і освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки фахівців, затвердженими наказом МОН України від 16.04.03 за № 239 "Про затвердження складових галузевих стандартів вищої освіти з напрямку підготовки 1101 "Медицина" [1, 6, 7].

Проходження практики з терапевтичної стоматології передбачено в VII- VIII семестрах, коли студенти засвоїли відповідні знання. Завданням виробничої практики з терапевтичної стоматології є володіння навичками обстеження (визначення індексної оцінки стану пародонта та гігієни порожнини рота), лікування пародонтологічних хворих (проведення скейлінгу, закритого кюретажу пародонтальних кишень, медикаментозної обробки тканин пародонта, накладання ясенних і пародонтальних пов'язок) та пацієнтів з одонтопатологією [4].

Під час практики студенти мають засвоїти змістовий модуль "Лікарська практика з терапевтичної стоматології". Проведення практики здійснюється шляхом практичних занять, які проводять досвідчені викладачі кафедри, та самостійної роботи студентів. Робочий день студента складається з двох частин: 1) аудиторне навантаження – 61%; 2) самостійна робота студентів – 39%.

Для досягнення провідної мети модуля студенти мають засвоїти такі теми: 1. Організація роботи пародонтологічного кабінету (відділення). Методи обстеження пацієнтів із захворюваннями пародонта. 2. Індексна оцінка стану пародонта і гігієни порожнини рота. Поняття пародонтограми. Рентгенологічні методи обстеження пародонтологічних хворих. Лабораторні методи обстеження пацієнтів із захворюваннями пародонта (біохімічні, цитологічні, мікробіологічні, імунологічні). Функціональні методи оцінки стану пародонта і зубів. 3. Запальні захворювання пародонта (папіліт, гінгівіт, локалізований пародонтит). Клініка, діагностика, лікування, профілактика. 4. Дистрофічно-запальні та дистрофічні захворювання пародонта (генералізований пародонтит, пародонтоз). Клініка, діагностика. 5. Загальні принципи лікування пародонтологічних хворих. Складання плану лікування. Терапевтичні місцеві втручання при захворюваннях пародонта. Професійна гігієна порожнини рота. Місцеве медикаментозне лікування пародонтологічних хворих. Показання, групи лікарських препаратів, механізм дії, способи застосування, рецептура. Пародонтальні пов'язки. Хірургічні втручання при захворюваннях пародонта. Ортопе-

дичні та ортодонтичні заходи у пародонтологічних хворих. 6. Загальне лікування пацієнтів із захворюваннями пародонта. Дієтотерапія. Загальне медикаментозне лікування пародонтологічних хворих. Показання, групи лікарських препаратів, рецептура. 7. Фізіотерапія в комплексному лікуванні захворювань пародонта. Профілактика і диспансеризація пародонтологічних хворих.

Крім цього, студенти мають опанувати практичними навичками, які відповідають темам занять і зазначені в типовій програмі з виробничої практики.

Для методичного забезпечення колектив кафедри підготував необхідні методичні матеріали: методичні рекомендації для викладачів щодо проведення практичних занять із виробничої практики; методичні вказівки для студентів щодо проведення практичних занять із виробничої практики; методичні вказівки щодо засвоєння тем, винесених на самостійну роботу студентів. У централізоване методичне забезпечення виробничої практики входить "Щоденник виробничої практики", який студент заповнює щодня, а викладач підписує після завершення самостійної частини роботи.

Оцінка за практику складається інтегрально з урахуванням засвоєння студентом теоретичних знань і практичних навичок. Оцінка ставиться в щоденник та екзаменаційну відомість. Допуском до заліку є щоденник із даними про обсяг роботи, короткою характеристикою з оцінкою роботи та рефератами запропонованих для вивчення документів і літературних джерел. Залік приймає комісія в складі викладача, професорів і доцентів кафедри у вигляді співбесіди та демонстрації практичних умінь на фантомах.

Виробнича практика з терапевтичної стоматології дозволяє зробити висновок про ефективність теоретичної та практичної підготовки студентів і забезпечити глибше опанування ними навичок роботи зі стоматологічними хворими.

Проаналізувавши перші результати виробничої практики в рамках навчального семестру в умовах кредитно-модульної системи, викладачі кафедри зіткнулися з деякими проблемними питаннями, а саме: для оволодіння конкретними практичними навичками роботи в клініці краще розпочинати зранку, коли звертаються більшість пацієнтів до стоматолога; проміжний контроль проводити з використанням комп'ютерного тестування.

Таким чином, виробнича практика з терапевтичної стоматології для студентів-старшокурсників є невід'ємною частиною опанування навчальної програми і сприяє засвоєнню як теоретичної підготовки, так і практичних знань і умінь.

Список використаної літератури

1. Тимчасова робоча програма виробничої практики з терапевтичної стоматології для іноземних студентів / [Т. О. Петрушанко, А. К. Ніколішин, Н. М. Іленко та ін.]. — Полтава, 2012. — 18 с.
2. Пропедевтика терапевтичної стоматології: програма дисципліни для студентів стоматологічних факультетів III-IV рівнів акредитації [А. К. Ніколішин, Є. В. Ковальов, Н. М. Іленко та ін.]. — К., 2010. — 31 с.
3. Терапевтична стоматологія: програма дисципліни для студентів стоматологічних факультетів III-IV рівнів акредитації / [А. К. Ніколішин, Є. В. Ковальов, А. В. Борисенко та ін.]. — К., 2011. — 116 с.
4. Терапевтична стоматологія: підручник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів / [А. К. Ніколішин, В. М. Ждан, А. В. Борисенко та ін.]. — Вінниця: Нова Книга, 2012. — 680 с.
5. Навчальний план підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар-стоматолог» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації України. Додаток до наказу МОЗ України №352 від 25.07.2003 року. — К., 2003. — 10 с.
6. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.110106 «стоматологія» напрямку підготовки 1101 «медицина». — К., 2003. — 26 с.
7. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна програма спеціаліста за спеціальністю 7.1101106 «стоматологія» напрямку підготовки 1101 «медицина». — К., 2003. — 82 с.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ У ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ

Півень Ю.М., Пелипенко О.В., Павленко С.М.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Окреслено провідні напрями підготовки медичних кадрів із травматології та ортопедії, спрямовані на забезпечення якіснішого контролю підготовки травматологів-ортопедів, підвищення якості освіти та практичної роботи, що дасть можливість випускати конкурентоспроможні кадри.

Ключові слова: медичні кадри, травматологія та ортопедія, професійна освіта.

Актуальність теми. Сьогодення нашої держави, яка взяла європейський курс, ставить нові завдання перед підготовкою травматологів-ортопедів. Аналіз досвіду європейських країн показує, що найкраща можливість досягнення мети підвищення якості освіти - створення сучасно оснащених університетських клінік. Це дає змогу поглибити академічну автономію на демократичних засадах функціонування, сприятиме глибшому контролю підготовки травматологів-ортопедів; підвищить якість освіти та практи-